

Як НЕ мають поводити себе вчитель чи вчителька у таких ситуаціях.

1. Стояти осторонь

Чекати і сподіватися, що проблема вирішиться сама собою – марно. Нічого не вирішиться, стане тільки гірше. Якщо ви бачите, що дитину ображають інші діти (а батьки цих дітей і поготів!), обов'язково втручайтеся. Це саме той випадок, коли краще зробити хоч щось, ніж нічого не робити.

2. Не цікавитися життям своїх учнів та учениць

Так, головну роль у вихованні дитини відіграють її батьки, але й у школі вона проводить багато часу, а отже, вчительство не може лишитися осторонь. Необхідно з самого початку вибудовувати довірливі стосунки у класі, діти мають знати, що вони вам можуть довіряти, що ви не промовчите та захистите їх.

3. Забувати про шкільні правила та законодавство

Чи мають право батьки приносити до школи торти та інше частування, а потім влаштувати у класі свята? Звісно, що ні. Та й хто потім відповідатиме за отруєння чи алергічні реакції у дітей? Якщо ж виникають ситуації, подібні харківській, то варто зауважити, що їх можна кваліфікувати як дискримінацію, а це вже зовсім інший рівень відповідальності.

4. Не давати дитині порад

Найгірше, що можна сказати учням та ученицям – це «Не звертай уваги». Відсутність реакції з боку жертви булінгу не зупинить булера. Навпаки, агресор побачить, що реакції немає, а отже можна і далі робити, що заманеться.

Психологи радять спочатку спробувати зупинити булера за допомогою вербальних засобів. Так, у випадку спроби агресії жертва має спочатку сказати: «Ти поводиш себе агресивно», а потім запитати: «Ти що, злий?» або «У тебе сьогодні поганий настрій?», потім варто продемонструвати, що ви розумієте, чому кривдник поводить себе саме так, і запитати: «Ти хочеш видатися крутим Ти хочеш мене образити?». Такі слова змусять кривдника роззубитися, і саме у цей момент необхідно розказати йому про власні почуття: «Мені не подобається, коли зі мною розмовляють у такому тоні/чіпають мої речі/намагаються спровокувати на бійку» тощо. Насамкінець варто навести аргументи: «Твоя поведінка суперечить правилам класу!».

Розкажіть, що говорити все це варто впевненим тоном, при цьому краще втриматися та не плакати, адже саме такої емоційної реакції і прагне булер.

5. Замовчувати справу

Так, ніхто не хоче, аби його клас чи школа «прославилися» через булінг. Але, приховавши такі факти, ви ризикуєте ще більше – якщо ситуація погіршиться, про неї все одно рано чи пізно дізнаються, тільки наслідки будуть набагато неприємнішими. Говорить із булерами, викликайте їхніх батьків, повідомити адміністрацію, зверніться до психолога, а якщо потрібно – і до вищих інстанцій.

6. Вважати, що одна виховна бесіда вирішить проблему

Ні, одна бесіда з булером та жертвою нічого не вирішує. Булінг – не випадкове явище, він пов'язаний з якостями особистості кривдника, який прагне встановити свою владу над іншими. Така людина робить все доволі виважено та холонокровно, а отже і заходи щодо неї мають бути іншими. Саме тому булінг є викликом усій школі як організації, такі випадки вимагають системних рішень на рівні адміністрації, зміни самої організаційної структури.

7. Думати, що ви поганий вчитель

Коли у класі трапляються випадки булінгу, то дехто з вчителів та вчительок починає звинувачувати у цьому себе: «Якщо в мене це сталося, то я погано виховую дітей». Насправді булінг може трапитися у будь-якому класі й у будь-якого вчителя. Ви в цьому не винні. Так і само боротися одному теж не варто. Цькування можна перемогти тільки тоді, коли весь шкільний колектив об'єднується проти цього. Тільки системні та злагоджені дії допоможуть викоринити це явище.